

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy hóra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
kir. itélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
felhasználások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői Iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

Tisztesség a kereskedelemben.

Pécs, 1900. június 19.

A kereskedelmi kamarák s más kereskedői testületek évek óta erős küzdelmet folytatnak a tisztességtelen verseny ellen, de kézzelfogható eredményt eddig elérniök nem sikerült, mert a tisztességtelen „üzleti fogások” csak úgy uralkodnak, mint annak előtte, sőt az általános üzleti pangás közepette még kirívóakká válnak, mert az a léha felfogás, a mely kereskedőink egynémely köreiből tagadhathalannul uralkodik, a nyomasztó viszonyok közt mintegy igazolást talál, mikor azt tanítja, hogy manapság csak üzleti élelmességgel lehet boldogulni.

Hogy pedig ezekben a körökben mit értenek „üzleti élelmesség” alatt, azt sajnos tapasztalják azok a kereskedők, akiknek lelkiismerete nem elég tág arra, hogy az üzleti hasznot elegendő tapasztnak tartásuk az erkölcsi fogyatkozások eltakarására s akik még mindig annyira el vannak maradva a világtól, hogy üzleti dolgokban is érvényesíteni kívánják azt a régi erkölcsi szabályt: „amit nem akarsz, hogy mások cselekedjenek veled, azt te se tedd másokkal.”

A modern tanítás, amit ugyan sem a kereskedelmi iskolában, sem pedig a szakajtóban nem tanítanak, de a melynek gyakorlati tanfolyamai annál sűrűbben rendeztetnek

szük családi és bizalmas baráti körökben, egészen más alapokra van fektetve. Itt a főelv minél nagyobb haszonnak, minél könnyebb módon való kieroszakolása, tekintet nélkül arra, hogy ez másoknak jogtalan károkozásával jár-e vagy nem. „A pénznek nincsen szaga”: az egyik axióma, a melynek konzekvenciája, hogy nem szabad megundorodni attól az erkölcsi piszoktól, a mely a pénzhez tapad, mert a megszerzett pénz nemcsak jómódot, de tekintélyt és közbecsülést is szerez, tekintet nélkül eredetére.

A másik alapelv, hogy „ügyesnek áll a világ, vaknak az alamizsna.” Ügyeskednek tehát a jóhiszemű ügyetlenek becsapásával s minél fortélyosabb volt az ügyeskedő üzleti fogás, minél nagyobb a kijátszott elővigyázat, annál nagyobb az érdem, a mely az ügyeskedőnek valódi virtuóz hírnevet szerez, a becsapott áldozatnak pedig az anyagi károsodás mellé még jól megérdemelt gúnycakajt is juttat osztályrészül. Az üzleti fogások terén vannak már valóságos szakértők, akik nem csekély tekintélyre és még több pénzre tettek szert azzal, hogy a legpraktikusabb tanácsokkal képesek szolgálni, mi módon lehet könnyű szerrel vagyont szerezni, vagy szorult helyzetből menekülni, természetesen mindkét esetben a mások megkárosításával, mégis a nélkül, hogy a törvény paragrafusába beleütköznek az ember.

Mert hát paragrafust nem lehet mindenre csinálni s a törvényhozónak egy kicsit az erkölcsre, a lelkiismeretre is kell számítani. Csakhogy az a hiba, hogy az erkölcs nagyon pusztulófélben van, a lelkiismeret pedig mindig több és több embernél esik álmokországba s meg nem mozdul, bármi történjék is körülötte. A létért való kemény küzdelem s az az opportunizációs tan, a mely a politikában és a közéletben is a bölcsesség erényének hirdeti a meghajlást minden előtt, ami az egyéni érdekek kedvez, habár az ideális jog és szabadság szempontjából veszedelmes is, eltompította az emberekben az erkölcsi fölfogásnak azt a finom érzékenységét, a mely visszatartotta az erkölcsi züllés örvénye felé vezető rózsás utra való lépéstől s inkább készítette az ideálok magaslatára vívó tövises ösvény választására. A pillanatnyi jólét az érzelmi és anyagi ember szemében elhomályosít minden nemesebb indulatot, a mely lemondásra, vagy a kínálkozó gazdagodási alkalom elszalasztására ösztökélné.

Ezt a jelenséget tapasztaljuk közéletünk minden terén, társadalmunk minden osztályánál, miért képezne hát kivételt csupán a kereskedői osztály, a melynél azok a kínálkozó alkalmak talán sűrűbben is jelentkeznek, mint más osztályoknál. Az a körülmény, hogy azok az üzleti csalafintaságok nemcsak egyesek megkárosításával járnak, de tönkre teszik a kereskedő-

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Jegyzetek egy szenzációhoz.

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

Bizony mondom, ne irigyelje senki a mi mesterségünket. Bár bizony mondom azt is, hogy irigyelni nem sokan irigylik; hanem azt, hogy bár sohse születnék egy ujságíró se erre a nagy világra, már igen is sokan kívánják.

Es ebből látható mindjárt, hogy mi a fő ok, a miért nem sokan irigylik a mi mesterségünket. Mivel ennek a mesterségnek egyik oldala a *kellemetlenkedés*. Igazabban a *kellemetlenkedési kényszer*. Mi a közügy, a közérdek javára kellemetlenkedni kényszerülünk bárkivel is, a ki a közügyet, a közérdeket megsérti. Igen is, *bárkivel*, legyen az jó barátunk, vagy ellenségünk; ismerjük bár, avagy ha sohasem láttuk is.

S nem látják bennünk, csak a kellemetlenkedő embert. Nem veszik észre a közügytől, a közérdektől ránk parancsolt kényszert s felületes itélkezéssel törnek pálcát felettünk s felháborodva konstatálják:

— Ezek az ujságírók senkinek se hagynak békét!

De nem folytatom ezen az alaphangon tovább. Ha bárki is védi az igazát, másnak jó

vagy rosszhiszemű igazságát kell megtámadnia. Már pedig ebből megint kellemetlenkedés lenne.

Ma azonban épen nem akarok kellemetlenkedni.

*

Valaki, a ki a legnagyobb élő magyar költő lenne ma, ha az ujságírás épen nem irigyelendő mestersége oly korán sirba nem viszi, megmondta régen, hogy *a világ csak hangulat*.

Hangulat kell mindenhez. Hangulat kell a mi mesterségünkhöz is.

Es ha ez a hangulat hiányzik, mi minden másképp megírva kerül az ujságba, nem úgy, ahogy mi akarjuk.

Pedig mi írjuk magunk azt is. De hát nincs meg hozzá a kellő hangulatunk és nem megy úgy a munka, ahogy elgondoltuk, ahogy nekünk tetszenék.

Bizony mondom, sok érdekes dolog kerül akkor megkurtítva, csonkán, minden érdekességet nélkülözve a világ elé. Sok fontos tárgyon siklik át sietve, szinte lopva a toll, mert fél, hogy leköti magát ahhoz s nem lesz ereje az egész nap krónikájának az összerovásához. Es nekünk, kiket a sorsunk arra szánt, hogy ostorozzuk a bűnt, dicsérjük az erényt, ilyenkor egyképp röviden kell végeznünk bűnnel, erénnyel egyaránt. S futni hagyjuk a vétkeket, pedig máskor lehetetlenné ten-
nők; s nem vesszük észre a dicsőretést, pedig

máskor jól esik lelkünknek dicshimnuszokat zengeni róla.

Bár ezt a közönség nem tudja. Legfeljebb ha annyit jegyez meg egy-egy esetben, hogy no de röviden végeznek vele s elégedetlenül csapja le az ujságot, ha esetleg az, amit ő hosszan megírva óhajtott volna olvasni, egy szóval sem fordul elő benne.

Hanem hát ennek a tovább folytatása megint csak kellemetlenkedés lenne. Ma pedig nem akarok kellemetlenkedni.

Nincs meg hozzá a kellő hangulatom.

*

Hanem hát a nyájas olvasóközönség mégis megkívánja mindig a maga szenzációját. Mert a nyájas olvasóközönség nem törődik azzal, hogy van-e annak az ujságírónak hangulata; ő megvárja naponként tőle, hogy érdemes ujságot adjanak a kezébe, mert ha nem, akkor rögtön kész az ítélettel, hogy: de türesek ma a lapok!

Es szenzáció kell a nyájas publikumnak s ezt a szenzációt, ha van, akkor sem írja meg a nyájas publikum az ujságíró helyett, hanem annak kell megírnia, gyakran úgy, hogy szenzáció *legyen*, ha *nem* is az. Ha pedig *nincs* szenzáció, akkor az ujságírónak *kell* csinálnia, mert szenzációt kíván naponként a nyájas publikum.

Pedig hát mindez csak a véletlen műve. Ha nincs szenzáció, nem vagyunk abban hi-

szoliditás reputációját is, elvesztette vissza-
riasztó hatását, mert hisz a magyar ke-
reskedelem jó hírneve iránt való fogékony-
ság már élénk közérzést feltételez, melyet
az egyéni boldogulás szertelen vágya mind
szélesebb körökben kipusztított.

Ezzel a kóros tünettel szemben már
a törvényhozásnak kötelessége erélyes kéz-
zel hozzájárulni az orvosláshoz s a mikor
meggyőződött, hogy az az erkölcs és lel-
kiismeret, a melyre eddigi intézkedéseiben
számított, pusztuló felben van, olyan gáto-
kat emelni az egyesek jogbiztonságának
megvédésére, a melyek az eddigi intézke-
désben nyitva hagyott utakat elzárják
a ragadozók elől.

Ezt a föladatát kezdi is belátni már a
kormány, mert megtette ez irányban az
első lépést, mikor a csalárd üzletátruházás
meggátolására, illetve hatálytalansítására ja-
vaslatot készített; de ezzel még nem me-
ritette ki a szükséges orvosszerek anyagát,
mert van még számos más faja is az „üz-
leti fogásoknak”, a melyek a mások va-
gyoni károsítására általános gyakorlatban
vannak, a nélkül, hogy büntető törvény-
könyvünk azok büntetéséről gondoskodnék.

Nagy hibája büntető törvényünknek,
hogy akkor, mikor a vagyoni jogbiztonsá-
got polgári törvénykezésünk rendszeres
törvénykönyv hiányában s a legbonyolul-
tabb eljárási szabályok mellett csak nagyon
hiányosan képes megvédelmezni, a mások
vagyoni megkárosítását csak nagyon szűk
körben látta el büntetőjogi szankcióval.
Már a csalás fogalmának meghatározásá-
nál nagyon elasztikus a „ravasz fondor-
lat” kifejezés, amely a károsított részéről
nemcsak nagy elővigyázatot, de éles meg-
figyelő képességet is feltételez, hogy va-
gyoni károsítása büntetlenül ne történhes-
sék, tehát éppen a jóhiszeműt, a gyen-
gébb tehetségűt szolgáltatja ki büntetlenül
a lelkiismeretlen kizsákmányolóknak.

Aztán teljesen indokolatlan dédelge-
tése a lelkiismeretlen csalárdságnak a csa-

lási vád visszavonható volta, a melylyel a
büntetés elrettentő hatása teljesen karba
vész, mert a lelkiismeretlen ember bátran
csalja a világot abban a biztos tudatban,
hogy ha száz eset közül egyben meg is
csipik, ott csak meg kell térítenie a kárt
és ép bőrrel menekül, hogy aztán ottan
folytathassa megint csalásai sorozatát, a
hol éppen megzavarták.

Büntető törvényünk módosítása most
van napirenden; ne csak a büntetési rend-
szert feszegessék tehát, hanem vegyék
alapos revízió alá a vagyoni elleni bü-
ntettekről szóló fejezetet s ebben különösen
a csalásról szóló szakaszokat, hogy a rossz-
hiszemű vagyoni károsítások minden eset-
ben és minden körülmények között elve-
gyék büntetésüket s akkor a kereskede-
lemben sem fognak annyian vétkezni a
tisztesség ellen.

Stein Henrik dr. halála.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. június 19.

Általános részvétet keltett mindenfelé a
tegnap öngyilkossá lett Stein Henrik dr. ügy-
véd váratlanul megdőbbsé, tragikus halála.
A szomorú hír az estéli órákban futva terjedt
szét az egész városban s lapunkból értesült a
közönség a tragikus eset körülményeiről. Min-
denki a jobb sorsra érdemes, derék ember
szerencsétlen halálát tárgyalt s az esti kor-
zón ép úgy, mint a kávéházakban nem folyt
máskor, mint erről a szomorú esetről beszéd.

És ez alatt Stein Henrik dr. holttestét a
család rendelkezésére — a szokásos hivatali
óvintézkedések megtétele mellett az izraelita
temető halottasházából hazaszállították Kazinc-
yutcai lakására, a Rothmüller-féle házba, hová
egybegyűlt a kétségbeesett özvegy és a két
kis árva vigasztalására az összes rokonság,
kik Pécsen laknak. Steinné szülei, Reif Ká-
roly és neje, továbbá fivérei és a többi roko-
nok, jó ismerősök folyton a házban voltak,
mely előtt a késő esti órákban is lehetett
látni egy-egy csapat kíváncsi embert, a hogy
a szomorú esetet tárgyaltak s néztek fel az

emeletes bérház ablakaira, melyeken át kive-
rődött a világosság, jelezve, hogy lakói mind
ébre vannak. Az esti gyorsvonattal megerke-
zett Stein, sásdi körorvos, az öngyilkos bátyja
is, kit táviratban értesítettek, illetve hívtak
be Pécsre, a melyben csak ez állt: „Jöjj
azonnal”. A körorvos a legközelebbi vonaton
be is jött s nem is sejtette, hogy gyászos
halállal kimult fivérének holttestéhez hívják.

Stein dr. végzetes szándékáról egyáltalán
nem tudott senki semmit. Derült, egyszerű
kedélyének jókedvét az utolsó percekig meg-
őrizte s tegnap reggel azzal távozott el ha-
záról, hogy Kaposvárra utazik. Ott laknak a
szülei, a fivérei és egész rokonsága, tehát e
kijelentését neje éppen nem fogadhatta kétel-
kedve s a legnagyobb nyugalommal várta es-
teli hazatértét. E helyett azonban este már
férje holttestét láthatta csak s a borzasztó
eset annál inkább megtörte, mert az első hirt
róla telefonon kapta szülei házából, hová az
ifjú Reif vitte meg a hirt délután öt órakor,
mikor a rendőrségtől értesült sógora öngyil-
kosságáról. Az özvegy — mint tegnap meg is
irtuk — kocsin kihajtatott az izraelita temető
halottas-házába, hol szívet tépő jajgatással
akart férje holttestéhez férközni. Azonban vele
volt hozzátartozói nem engedték és gyengéden
elvezették a holttesttől, melyet azután este
hazaszállítottak s ma felravataloztak.

Az az előrelátás, melylyel dr. Stein
ügyvédi zsebnaptárába feljegyezte összes kö-
veteléseit és tartozásait, mutatja, hogy régeb-
ben készült az öngyilkosságra. Ezek a jegy-
zetek is bizonyítják azt, a mit különben a
városban már tegnap este beszéltek, hogy
anyagi zavarok kergették a halálba s bár
gazdag rokonai bizonyára kíségettek volna,
de inkább a halált választotta, semhogy fel-
fedje azok előtt anyagi megszorultságát.

Öngyilkossága előtt arany keretű csipte-
tőjét is a Dömör-kapu menedékház padjára
helyezte s azt ott meg is találták. Arany zseb-
óráját láncostul otthon hagyta; irodájának,
Wertheim kasszájának kulcsai azonban zse-
bében voltak. A pad mellett feküdt zsebkén-
dője, melybe végzetes tette előtt szomorú
sorsra jutott életét megsírató könnyűit hullaj-
totta bizonyára.

Halálát ma reggel óta az ügyvédi ka-
mara épületén, a Nemzeti Kaszinó palotáján
és az izraelita hitközség házában fekete lobogók
jelzik s mindenütt, hol szó esik tragikus ha-
láláról, a legőszintébb részvétellel emlékeznek
meg róla.

básak mi, újságírók, mert nem irunk; nem
hibás abban a nyájas publikum sem, mert
nem történik a nagy világon semmi. Hibás
egyszerűen a véletlen.

Valamint hogy a véletlen csinál a leg-
egyszerűbb, megszokott, szinte mindennapivá
vált esetből is szenzációt.

És erre megrendítő példa az a szenzáció,
mely tegnap délután óta uralja ezt a várost. Az
a szenzáció, mely tegnap történt s a mi hogy
mikép lett a véletlen folytán szenzációvá, azt
jegyzem ide röviden.

Mikor a délutáni riportot végzi szenzá-
ciók után éhes közönsége érdekében a mindig
szenzációt hajhászó riportert, úgy három óra
tájban jelenti valaki a rendőrségen, hogy egy
fiatalember a Dömör-kapunál agyonlőtte ma-
gát. Nosza kocsira ül a rendőrkapitány, a
tisztí orvos és a rendőrbiztos és mennek ki
a helyszínére. A szenzációt hajhászó reporter-
nek ép az orra előtt hajtának el s csak
ennyit kiáltanak le hozzá:

— Öngyilkosság történt.

Hát most rajta. Utána kell járni az eset-
nek s legalább annyit megtudni, a mennyit
lehet, míg emezek visszajönnek. A mit lehet,
azt meg is tudja a szenzációt kereső riportert.
És akkor látja, hogy tulajdonképpen — nincs
szenzáció.

Egy ember öngyilkos lett. Ez olyan min-
dennapi dolog. Kint lőtte magát agyon a he-
gyekben. Bizonyára olyan szegény ördög volt,

kinek se otthona, se hazája. Csomag volt
mellette s azon a kalapja. Ime hát valami
vándorló lehetett.

Ez bizony nem szenzáció. Nem szenzá-
ció különösen esti lapnak, mely a délutáni
órákban már csaknem készen várja a nyom-
dafestéket. S nem is lehet szenzációvá csi-
nálni, mikor az ut a hatóság embereinek jó
két órába kerül s mire visszajönnek, hogy
elmondják az eset részleteit, épen lapzártá
lesz . . .

De azért az esetnek mégis benne kell
lennie a lapban. És a riportert siet a szerkesz-
tőségbe s megírja a dolgot röviden, hidegen,
akár egy csődről, vagy a vetések állásáról írta
tudósítást. S gondolja magában, ha lapzártakor
belekerülhet az öngyilkos neve a hír végére,
hát jó, ha nem, az eset akkor is meg van
írva s mert úgy is érdektelen egy szegény
vándorlólegény öngyilkossága, holnap is jó
lesz a nevét megírni. Legalább holnapra is
van már egy biztos hire.

És megírja s leadja a nyomdába az
esetet, a mint itt következik:

— (Öngyilkosság a Dömör-ka-
punál.) Ma délután három órakor egy em-
ber jelentette a rendőrségen, hogy a Mecsek-
hegyen a Dömör-kapunál egy öngyilkos fiatal
embert találtak. Ott feküdt még párolgó meleg
vérében s kezében volt a revolver, melyből
meglőtte magát. Mellette egy kis csomag volt

s arra rá volt téve fehér nyári kalapja. A je-
lentés folytán Sárkány Ármán rendőrkapitány
és Ludvig Ferenc, kerületi orvos, Trixler
Aladár ügyeletes rendőrbiztos kíséretében ko-
csiztak ki a helyszínére, hogy a vizsgálatot az
öngyilkos kiléte s az öngyilkosság körülményei
iránt fogamatosítsák.

Ennyi az egész. Se több se kevesebb.
Pár szó jön még hozzá, ha lapzártá előtt ha-
zatérnek a hatóság emberei; az, hogy ki volt
az öngyilkos.

És a riportert siet lapzártakor a névért.
Őt már csak a »név« érdeklí; de ez sem a
saját érdekében, hanem csak azért, hogy a
nyájas olvasók kíváncsiságát kielégíthesse. Ne
kelljen holnapig várniok, míg az újságjuk
hozza majd az öngyilkos nevét is. Pedig a
riporterre ez jobb volna. A mint mondtam,
lenne holnapra is egy biztos hire.

És nem akar hinni a fülének; felülte-
tésnek, tréfának véli a dolgot, mikor megtudja
az öngyilkos nevét. Egy ember, a kinek szép
a pályája, nagy az ismeretsége, sokan vannak
a barátai, kevesen az ellenségei, — ez az
ember öngyilkos lett. Egy ember, ki emeletes
bérházban lakott, kinek kényelmes otthona,
szép életparja, gyönyörű leánykái vannak —
ez az ember a hegyek között egy hazátlan,
számkivetett bujdosóként agyonlőtte magát.
Egy ember, a kinek gazdag a rokonsága, nagy
a tekintélye, erős a hitele, — ez az ember

Mert kedvelt tagja volt társadalmunknak s olyan ember, ki szép feleségével együtt mindenütt megfordult s mindenütt szívesen látták. A színházban éveken át állandó bérletük volt, estélyeken, mulatságokon mindig ott lehetett látni s még tegnapelőtt este is az Otthon-kávéház terraszán hallgatták a katona-zenét. Ki gondolta volna akkor a derűs kedélyű férfiről, kinek arcán megelégedett bonhomia honolt mindig, hogy másnap önkezével vet véget szerencsétlenné vált életének?!

Otthon az öngyilkos ügyvéd irodáját, melyet nyolc év óta vezetett, teljesen rendben hagyta. Irást azonban, melyben övétől elbacsuznék, vagy csak közvetve is rámutatna öngyilkossága okára, nem hagyott hátra.

A pécsi ügyvédi kamara ma délután tartott ülésében a család óhajlásához képest, az elhunyt irodája gondnokául Stern Károly ügyvédet rendelte ki.

Ma Pécsre érkeztek az öngyilkos ügyvéd agg szülei Kaposvárról és testvérei, kik közül egy Kaposvárott szintén ügyvéd.

Az elhalálozásról ma a következő gyászjelentést vettük:

„Özv. Stein Henrikné szül. Reif Olga, ugy a saját, mint gyermekei nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy férje dr. Stein Henrik f. évi június hó 18 án, életének 39-ik, boldog házasságának 7 ik évében elhunyt. A boldogultnak hült tetemei f. hó 20-án délelőtt 10 órakor fognak lakásából, Kazincytca 1-ső sz. házból az izr. sírkertben örök nyugalomra tétetni. Pécs, 1900. június 19-én. Béke hamvaira! Koszoruk mellözése kéretik.»

Hírek.

Pécs, 1900. június 19.

A római nők toilletoje.

Mi, a most folyton váltakozó divatvilágban élő nők, örökös gúnynak vagyunk kitéve; ugy beszéd, valamint irás, sőt még az élclapokban is, eltorzított képekben.

Pedig ha az ember csak egy pillantást vet a »római nők toilleto titkaiba«, akkor látja, hogy bizony ők se foglalkoztak valamenynyien a »Grachusok anyja«-ként gyermekeik nevelésével és legfőbb kincsüket nekik se képezték kizárólag gyermekeik. Igaz, hogy öltözékük nem áll annyi és oly komplikált részből, mint a mostani ruházat; de ők is tud-

kétségbeesik az élet harcával szemben és nem gondol segítségre, a mi emberektől jön, csak arra, a mi a haláltól. És ezt választja; megöli magát.

Hát ime itt van a szenzáció.

A tiz-tizenöt soros hirecske így alakul át a nap szenzációjává.

És most elő a hangulattal. Mert a nyájas közönségnek szenzáció kell.

S a nyájas közönség nem törődik vele, hogy a riporternek most nincs hangulata. Hogy meg van rendülve a lelke mélyéig maga is s mikor az öngyilkosság körülményeiről, az öngyilkosról ír, többé nem a ujságíró él benne, hanem az ember. És mégis helyt kell állnia. Minderől hűségesen kell beszámolnia. Mikor, hol, milyen körülmények között történt a szenzáció? Hol feküdt a halott? Hol volt a kalapja? Hol voltak az irásai? Hol volt a revolver? Hol hatolt be a halált okozó golyó?

S azután mindenki a szép asszony feleségre gondol. És tudni akarják, hogyan fogadta a rémhirt, mit csinált, elájult-e s ment-e, rohant-e az ura hullájához?!

S a riporter azt mind végignézi, mind leírja.

És mind végigéli, át is szenved. Azután pedig arra gondol, hogy mi új részleteket fog írni holnap a szenzációról?!

S ime megtalálja.

ják azt különféle változatokban produkálni. A mi pedig az értéket illeti, bizony a »stola«, »tunika« és »palla« mind assyrai selyem, indiai gyapot volt, vagyont érő aranyhimzéssel, igazgyöngy és drágakövekkel kivarrva és díszítve.

Nem volt »mieder« a mostani kényelmetlen formájában, de azért ők is hordtak holmi szoritót, melyet — hogy a plasztikai formák meglegyenek — ők is elláttak kis vánkoscákkal. A kosmetikát pedig talán egy »mai nő« se ismeri oly jól és alaposan, mint ők ismerték. Hisz arcuk, hajuk, sőt egész testük csupa kencse-fencsével volt borítva.

A római ház kiváló fontos része volt az öltözőszoba, illetve szobák, melyek a legnagyobb luxussal vannak berendezve. De kellett is. Hisz a római nő élete nagy részét ezekben tölté el, magát szépítgetve.

Reggel első gondja volt a tükör. Pedig még a legszebb se láthatott benne valami szépet; mert az éjjelre arcára felrakott pepecs egész álarcot képezett azon, állván ez számartej és fehérkenyérből készített tésztaból. Ezt azután illatos vízzel, finom gyolcsruhacsákkal mosogatva, távolítottak el, majd zsiros kenőccsel dörzsölték be. Azután jött a fürdő, mely viz, erős illatok és számartejből volt készítve.

Félórai fürdő után jött a masszírozás, vagy mint Ovid mondja csipkedés s fémkefével való kefése az egész testnek. Karok, lábak és nyak bekenése »habkövel«. Fogaikra a római nők kiváló gondot fordítottak s ha azok nem feleltek meg tetszésüknek, ők is felcserélték azt »müfogakkal«. Hajpomádé talán most sincs több, mint akkor, leginkább kedvelték a »medvezsírból« készítettet, melyet állítólag Cleopatre állított össze. Hajfestő szerek dolgában az ő rómaiak kitűntek. Még ma is léteznek abból az időből idevágó receptek.

Jouvenal azt mondja: e téren a római nők a természetet tudták megcsalni. Ha »Messalina« asszonyságnak történetesen szüksége volt reá, hogy meg ne ismerjék, ezt pompásan tudta megcsalni. Ovid azt állítja, hogy az ő idejében a nők annyiféle hajtdrozzatot viseltek, hogy azt bajos lett volna meghatározni. Hajtűik hol Venust, Psychet, vagy Cupidot ábrázolták. Az arc planírozása, melyet mindenféle késecskék s rudacsákak segítségével tettek, hogy az redő nélküli, sima legyen, azután gondosan, hajszálnyi figyelemmel lett be-, illetve kifestve, melyről még a

Előtte fekszik az a kis tiz-tizenöt soros hirecske egy érdektelen mindennapi öngyilkosságról. Hogy átalakult, mikép megváltozott! Milyen hosszú, milyen érdekes lett s hogy kinőtte magát a nap szomorú szenzációjává!

És megjön a hangulata. Ime a tárgy, a miről érdekesen lehet írni. Ime egy esemény, mikor az ember vezeti az ujságírói tollat, mikor száz és száz érzelem vonul át a lelkén, ezer és ezer megoldhatlan probléma nyüzsög az agyában a létről és nem létről; az élet apró terveiről és nagy végcéljáról, a mi ime ez esetben és mindig, most is és mindörökké a megsemmisülés, a Halál! S a miről irván, a sorok között még kellemetlenkedhetik is. Sok igazságot megmondhat, a mi oda talál, ahova céloz.

És én most kellemetlenkedhetném, mert meg van hozzá a hangulatom.

De ennél a szomorú szenzációnál, érzem, az ujságíró hangulatát elnyomják az emberi érzelmek. Csak ezeket a jegyzeteket birom papírra vetni ehhez a szenzációhoz.

S végzem azzal, a mivel kezdtem:

— Bizony mondom, ne irigyelje senki az ujságíró mesterségét!

Honthy István.

fekete szépségpontocskák sem hiányoztak, mintegy előre hirdetve a »rococo idő« elmaradhatatlan szépség-jelvényét. Ha ruháik szabásban nem is változtak ugy, mint a mai korban, de azért ők is tudták, kinek áll jól a kék, zöld, avagy sárga, melyet nappal viseltek, míg ünnepélyek alkalmával leginkább a fehér, vagy purpurvörös szerepelt. Bizony-bizony ezek a jó hölgyek, mint látszik, idejük nagy részét töltötték el kedves énjükkel. S a mulatozásnak nem voltak épen megvetői, mely nem is volt épen mindig a legmagasabb színvonalon álló. De persze őket nem viccelték ugy ki, nem jelentek meg róluk caricaturák, mert az ő szerencséjökre akkor még nem voltak élclapok. Élnének csak most!!

Igaz, hogy az erős nem is befutott azóta a caricaturák közé, mert az aesthetikai érzékek kölcsönösen fejlődtek. S sokan elfelejtették, mit Cicero mond: a kecs legyen a nőé, a méltóság a férfié. Már pedig egy fűzött, karpereces gigerli sehogy se méltóságos. Igaz, hogy mi se vagyunk mindig kecsesek, kivált ha a mai divat minden örült formájának hódolunk, de látjuk, hogy tisztelt női elődeink mennyi bolond dolgot miveltek. Tény, hogy ha mást befektetünk, mi sem leszünk fehérebbek; de talán még sem látszunk oly feketeeknek! Aztán — tisztelet a kevés kivételnek — de a nő csak nő marad s szeret, ha nem is szép, annak látszani.

Giza.

Napirend 1900. június 20-án.

Naptár: szerda, június 20. — Róm. kath.: Pál. — Prot.: Szilvér. — Görög-kel. (június 7.) Teodót. — Zsidó: Sivan 23. — Nap kél 4 óra 4 perckor; nyugszik 7 óra 56 perckor. — Hold kél éjjel 12 óra 15 perckor; nyugszik délben 12 óra 25 perckor. Hold utolsó negyede éjjel 2 óra 44 perckor.

Időjárás. A központi meteorologiai intézet jelzése szerint száraz, meleg idő és zivatarok várhatók.

Katonai utóállitás reggel 8 órakor a vármegyeházán.

Vágóhid építését ellenőrző bizottság ülése d. u. 4 órakor a városházán.

— (A tengernagy jubilál.) Báró Spaun, az osztrák magyar monarchia tengernagyja, most üli ötvenéves szolgálati jubileumát. Ez alkalomból a király a jubiláló tengernagyhhoz a következő legfelsőbb kéziratot intézte: »Kedves báró Spaun tengernagy! Örömmel használok föl azt a napot, melyen Ön ötven évi szolgálata jubileumát üli meg, hogy Önnek ez ünnephez szerencsét kívánjak és tengeren és szárazon, háboruban és békében teljesített sokoldalú kitűnő szolgálatait újabb elismerésül, Önnek Lipót-rendem nagykeresztjét adományozsam. Óhajtom, hogy Ön, derék hadi tengerészetem élén működve, a jövőben nemcsak magasan fenntarthassa annak dicsőséges hagyományait, hanem láthassa hajóhadunk időszerű fejlődésének a haza javára való haladását is. Kelt Bécsben, 1900. évi június hó 11-én. Ferenc József, s. k.

— (A vágóhid építése.) Az új közbizottság építését ellenőrző bizottság holnap (szerdán) délután 4 órakor a városháza gazdasági tanácstermében ülést tart. Az ülésen a most folyó építési berendezéseket veszik tárgyalás alá.

— (Rajzkiállítás.) A pécsi polgári leányiskolában ma reggel kilenc órakor nyitották meg a rajzkiállítást, mely a mai naptól fogva mindennap kilenc órától délig van nyitva a növendékek szülei és a tanügybarátok számára. Ez a kiállítás is, mely telve van a legszebb mértani és minta rajzokkal, díszműfestményekkel és festett műtárgyakkal, szintén teljes elismerést érdemel, melyből termé-

szetesen az oroszánrészt *Hillebrandné Aidinger* Vilmát, az intézet rajzitanonóját illeti. A kiállított rajzokat és műtárgyakat készítő növendékek közül különös megemlést érdemelnek: A negyedik osztályban. *Trixler* Stefánia. (Egy író mappa, selyem festés, himzéssel vegyítve és egy váza zománc festéssel.) *Philipp* Emilia (Egy kulcstartó égetett fafestés, egy milieu mosható helios festéssel, egy diván párna posztóra festve himzéssel vegyítve, két arcképet selyem festés és egy levelezőlap album) *Reitter* Margit. Két arcképet selyemfestéssel vegyítve. *Blum* Emilia. Egy arcképet. Selyem festés. *Gyuris* Gizella. Két drb faldisz. Fa festés. *Rothmüller* Ilona. Kulcstartó. Égetett fafestés és arcképet. Kitűnő rajzoló ezen kívül még: *Györfváy* Mariska, *Hinka* Magda, *Kulin* Regina, *Zánkay* Kornélia, *Árvay* nővérek. A harmadik osztályban: *Kindl* Klementin kiállított 3 drb faldisz tányért aquarell festéssel. *Sillay* Margit, egy képkeretet, egy faldisz és egy asztallapot aquarell fafestéssel, egy milieu helios festéssel, egy naptárt üvegre festve és egy vázát, mindkettő zománc festéssel. Kitűnő rajzoló ezen kívül: *Titl* Leona, *Engler* Boriska, *Naschitz* Bella, *Rohardt* Etelka, *Hauer* N., *Szentgyörgyi* Augusztá, *Gyuris* Kornélia. A második osztályban kiállítottak: *Ludvigh* Mariska, *Tróber* Etelka, *Tabak* Matild, *Kincsey* Hedvig, *Hohmann* Mariska, *Zankl* nőv. *Hirschler* Leopoldine, *Szolga* Julia, *Gyuris* Márta, *Siptár* Emma, kik mindannyian jeles rajzoló.

— **(Térsene.)** A cs. és kir. 52. gyalogezred zenekara folyó hó huszonegyedikén (csütörtökön) délután félhat órakor az Erzsébet királyné-sétátéren térsenét tart a következő műsorral: 1. »Az egér« induló Lincketől. 2. Nyitány, Suppétól. 3. »Asszony, bor és dal,« keringő Strausstól. 4. Egyveleg a »Szulamith« operából. 5. Magyar népdalok. 6. »Isten veled« dal Henriqueztől. 7. »From Utopia Limited«; gavotte Sullivantól. 8. *Gambrinus* induló, *Schneidertől*.

— **(Gyakornokok kerestetnek.)** A m. kir. posta-, távirde- és távbeszélőnél betöltendő 135 gyakornokjelölti állásra pályázatot nyitott a kereskedelmi miniszter. Ezen állásokra mindazok pályázhatnak, a kik középiskolát, vagy ezzel egyenrangú más tanintézetet, érettségi vizsgával sikeresen végeztek, 18-ik életévüket betöltötték és magyar állampolgárok. A pályázat alá bocsátott állásokat a kerületi posta és távirde igazgatóságok fogják betölteni, szám szerint minden igazgatóság tizenötöt. A sajátkezüleg irt és születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal felszerelt kérvények, a már közszolgálatban állók által felettes hatóságuk, a közszolgálatban nem lévők által pedig az illető főszolgabíró, vagy polgármester útján — *folyó évi július hó 31-ig* aszerint, a hol a pályázók alkalmaztatást óhajtanak nyerni — a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyvárad, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári vagy zágrábi posta és távirde igazgatósághoz nyújtandók be s a mennyiben az említett határidőig pályázók kellő számmal nem jelentkeznek, később érkező folyamodványok is elfogadtnak. A felfogadott posta távirde gyakornokjelöltek eskü helyett ezt pótló fogadalmat tesznek, két (2) korona napidijban részesítetnek és 1901. évi

szepetember hó 1-re saját költségükön Budapestre, illetőleg Zágrábba fognak áthelyeztetni, a posta és távirde tisztképző tanfolyam szabályszerű hallgatására. Napidijaik élvezetében a tanfolyamnak 10 óra terjedő ideje alatt is megmaradnak, de ennek fejében a tanfolyam székhelyén levő posta és távirde igazgatóság rendelkezése szerint — szabadidejükben gyakorlati szolgálatot tenni tartoznak. Azok, a kik gyakorlati alkalmaztatásuk alatt teljesen beválnak, — a posta és távirde tisztképző tanfolyam szabályszerű elvégzése és a posta és távirde tisztai alapvizsga sikeres letétele után és pedig, ha a vizsgán minden tantárgyból jeles eredményt tudnak felmutatni, postatávirde tisztékké, különben pedig posta és távirde gyakornokokká neveztetnek ki, segélydíjjal, azaz, ha felsőbb tanintézetet végeztek, évi 1000 korona, különben évi 800 korona segélydíjjal; a posta és távirde tisztképző tanfolyam szabályzata által előírt szakvizsga sikeres letételével a gyakornokok igényt szereznek a X-ik fizetési osztályba sorozott posta és távirde tisztai állásokra.

— **(A szigetvári önk. tűzoltóegylet.)** saját egyleti pénztára javára a patai községi erdőben július 28-án délután négy órakor zártkörű nyári mulatságot rendez. Belépti-díj: pártoló tagoknak 60 fill., nemtagoknak 1 kor. A zenét az egyesület és Oláh Miska zenekara szolgáltatja. Felülfizetések a nemes cél iránti tekintetből köszönettel fogadtnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **(Gyufaoldatot ivott.)** Az önértetének lett áldozata a napokban *Torkos* József málomi lakos, kocsislegény, ki a fölötti elkeseredésében, hogy gazdája öt többek szemelátára arcul ütötte, öngyilkos szándékkal gyufaoldatot ivott. A házbeliek a kert hátsó végében találták meg a szánalomra méltó fiatal legényt, ki irtózatot szenvedett. Adtak is be neki ellenszert, ez azonban nem használt, mert *Torkos* József néhány órai kínlódás után meghalt. Mások azt állítják a fiatal legényről, hogy azért lett öngyilkos, mert az idén besorozták katonának. Az ügyben megindították a hivatalos vizsgálatot, a boncolás megejtése végett pedig *Trixler* Rudolf dr. járásorvos a helyszínére utazott.

— **(Pályázat jutalomdíj alapítványra.)** Néh. *Schaumburg Lippe* Adolf György herceg jutalomdíj alapítványt tett a pécsi jogakadémia egy baranyamegyei szegénysorsu polgárának felsegélyezésére. Eme alapítványra az alispáni hivatal most pályázatot hirdet. Pályázatok folyó évi június hó 29-éig adandók be az alispáni hivatalba.

— **(A realisták latin vizsgálja.)** Ma délelőtt tartották meg a pécsi ciszterci rendi főgimnáziumban az idén a főrealiskolában érettségizett tanulók latin vizsgáját, melyre a főrealiskolának összesen hat növendéke jelentkezett. A hat közül hárman tették le sikeresen a vizsgát.

— **(A vasárnapi munkaszünet tért foglal.)** Eddig vasár- és ünnepnapokon is tartották a tartalékos katonákkal ellenőrzési szemlét. Ez úgy a szabad napjukat elvesztő embereknek, mint a szemlén megjelenni tartozó hatósági közegeknek kellemetlen volt, azonkívül a vasárnap ünnepi jellegét is csonkította. Most a hadügy- és honvédelmi miniszterek elrendelték, hogy ezentúl csakis hétköznapokon tartassanak szemlét, ami minden tekintetben csak helyes dolog.

— **(Életunt ember.)** *Weber* János mucsii lakos háza pajtájában felakasztotta magát. Mire felesége észrevette, már meghalt.

— **(Hivatalvizsgálat.)** *Dragonescu* Döme kir. tanácsos és pécsi pénzügyigazgató Pécsről Mohácsra utazott s ott szombaton a tőle megszokott alaposággal és szigorral beható vizsgálat alá vette a mohácsi kir. adóhivatal pénztári és ügykezelését. A pénzügyigazgató teljes megelégedését fejezte ki a hivatal példás és szabatos vezetése, valamint a tisztviselők lelkiismeretes és buzgó működése fölött.

— **(Vakmerő utonállás.)** Szombaton délután négy órakor egy kóbor vándorló legény a mohács-pécsi országúton a vámbáztól alig száz lépésre *Schwab* Ferenc versendi lakost rablási szándékkal megtámadta és három szurást ejtett rajta; ezek egyike életveszélyes. Eszméletlenül szállították a »László« közkórházba. A tettes elmenekült.

— **(Medve a fürdőben.)** Nagy rémületet okozott *Pianen* német városban egy medve, mely ketrecéből kiszabadult. A mackó tüskön-bokron át menekült és végül az Elster folyón levő női fürdőben a vízbe ugrott. Az ott fürdő nők iszonyu vitassal a partra menekültek és elfutottak. A medve is csakhamar kikapaszzkodott a vízből és a közeli réten sütkérezett. Ott érték el üldözői, kik erős vasláncot kerítettek a nyakába és visszavitték ketrecébe.

— **(Harc a felhőkkel.)** Már napok óta olyan nálunk az időjárás, hogy míg dél előtt feleltelen égboltról mosolyog ránk a nap, délután hirtelen valami láthatatlan távolból fekete felhők tornyosulnak össze, melyek néhány perc múlva nyakunkba zudítják az ugynevezett »nyári zápor«-t. Tegnap a korai délutáni időben is volt ilyen feleltorlódás, mely alkalmat a *Makar* és *Daindoli* szállóérdekeltsegek arra használták fel, hogy a megvett *Emmerling* fele viharágyukkal kísérletezzenek. A kísérlet — mint mondják — bevált. Körülbelül ötven lövést intéztek aránylag rövid idő alatt a felhők ellen, melyek mihamarabb szerte oszlottak s lövésről-lövesre szemmel láthatólag feltűnt, mily pusztítást visz véghez a viharágyu lövege a felhők között. Érdekes — mit különben szemtanúk elbeszélése után csupán fentartással közlünk — hogy míg idebent a városban zuhogott a nyári zápor, a viharágyuk a felhőket elkergették a szőlőhegyek felül, hol alig esett néhány csepp eső.

— **(Vesztett eb garázdálkodása.)** Alig néhány napi szünet után már ismét egy vesztett eb garázdálkodásáról kell olvasóinknak hírt adnunk. *Wollicsek* József szabolcsi lakos öt éves leányát *marta* meg tegnap egy vesztett eb, melyet azonban eddig még nem sikerült megtalálni. A kis leányt alkalmasint felszállítják a *Pasteur* intézetbe.

— **(Negyedmiliós sikkasztás.)** A trieszti rendőrigazgatóság körözvényben értesítette a főkapitányságot, hogy az ottani olasz főkonzulátus jelentése szerint *Mingozzo* Eduard a florenci *Ginevra* szálló titkára, e hó 14-éről 15-ére virradó éjjel megszökött s a szálló jórészt kereskedőkből álló vendégeitől 230.000 líra értékű drágakövet és 3000 líra készpénzt ellopott. A sikkasztó valószínűleg Ausztriába vagy Magyarországra szökött. Az illető 44 éves, magas termetű, ritka haju, fekete bajszu, s szökésekor fekete ruhát viselt. Különös ismertető jele: feltűnően sárga az arcszíne. A rendőrség megtette a szükséges intézkedéseket.

— **(Ismét a Kolompárok.)** Már valóságos hírnévre kezdenek szert tenni Ba-

ranyában a Kolompárok, kik valóságos rémei a hatóság embereinek, amennyiben ugyszólván felytonos munkát adnak azoknak. Legujabban Szalántán garázdálkodtak a cigányok, hol Rackovics Milán odavaló lakos házába törtek be a gazda távollétében s az élés kamrából körülbelül negyven korona értékű sonkát és egyéb élelmi szereket loptak el. A káros panasza folytán megindított nyomozás során kiderült, hogy a lopást a községben Kolompár József és bánai követték el, kiket azonban most keresni kell, mert nyomuk veszett. A veszedelmes cigányokat most köröztetik.

— **(A gyógyszerészségéi idő szabályozása.)** A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök a gyógyszerészségéi idő szabályszerű kitöltése tárgyában a következő körrendeletet adta ki valamennyi törvényhatóságnak: Azon felmerült kérdésre nézve, hogy a gyógyszerészségéi idő mikor tekinthető szabályszerűen kitöltöttnek, a vallás- és közoktatásügyi miniszter urral egyetértőleg a következőket állapítottam meg: A gyógyszerész gyakornokok kiképzése tárgyában az 1882. évi 35. 985. számú vallás- és közoktatásügyi miniszteri rendelettel kibocsátott szabályzat 20. §-ának, valamint a gyógyszerész növendékek egyetemi kiképzéséről szóló ugyancsak az idézett szám alatt kiadott szabályzat 7. pontjának rendelkezéséből következik, hogy gyógyszerészségéi és egyetemi gyógyszerészstanhallgató egyidejűleg senki sem lehet. Ugyanis az egyetemi tanfolyam sikeres hallgatása és bevégezése

a jelölt munkaképességét és idejét a megszbott két éven át teljesen igénybe veszi s viszont a segéi idő kizárólagos rendeltetése az, hogy a gyógyszerész-növendék a hivatása által megkívánt gyakorlati tudnivalókat tapasztalás útján elsajátíthassa. Az eltöltött gyógyszerészségéi idő hatósági tanusításánál tehát jövőre követendő eljárásban szabályként szolgáljon, hogy a gyógyszerész növendékek által a két évi egyetemi tanfolyam alatt a szorgalmi időben vagy az abban eső kisebb szünidőkben teljesített segéi működés a szabályszerű segéi időbe be nem számítható s az egyetemi évek közötti nagy szünidőkre eső segéd szolgálat is csak az esetben tekinthető kivételesen szabályszerűnek, ha hitelesen igazoltatik, miként az megszakítás nélkül legalább 2 hónapig tartott. A gyógyszerész növendékek egyéves önkéntesi tényleges szolgálatban eltöltött idejéből a segéi időbe csak az a félév számítható be, a melyet katonai gyógyszerésztárban eltöltenek, hogy ez által is azon elv érvényesüljön, mely a gyógyszerészek alaposabb kiképzését célozza.

— **(Uri vendég.)** Dacára annak a számos csalásnak, a melynek a falusi nép már áldozatául esett, a nép gyermekei még mindig valami csodás tisztelettel viseltetnek a pantalló és szalonkabátban megnyilatkozó külsőségek előtt s már számos esetben beigazolást nyert, hogy előkelő külsővel mily könnyen be lehet csapni a hiszékeny falusi népet. Ilyen eset történt a napokban — mint értesülünk — a »Csokoládé« csárdában, hová a késő

esti órákban egy intelligens kinézésű »ur« állított be, ki vándortanítónak adva ki magát, éjjeli szállást és vacsorát kért. Az intelligens külső okozta meglepetésében — természetesen — a csárdásgazda jól ellátta vendégét, reggel azonban arra a keserű tapasztalatra ébredt, hogy vendége nemcsak hogy megszőkött, hanem elvitte a gazdának egy duplafedelű ezüst óráját s a csárdásnének két gyűrűjét és fülbevalóját. A káros panasza folytán megindították a nyomozást a szélhámos »uri vendég után«.

— **(Himen.)** Klein Rezső, a helybeli Klein Rezső és Társa ismert divatkereskedő cég főnöke, eljegyezte Ludasy Sámuel, az Anker biztosító társaság igazgatójának húgát, *Etelkát*, Budapesten.

— **(Két jóslat.)** Az emberek manapság nagyon szeretnek jóslatokat mondani, részben az időjárásra, részben más egyébekre vonatkozólag. A jóslási mania terjedését az ujságok is elősegítik, a melyek komolyságuk dacára is megírják, hogy ez, vagy az ekkorra és akkorra mit helyezett kilátásba. Arról természetesen később nem igen van szó, hogy a megénekelt jóslat beteljesedett-e, valószínűleg azért, mert az ilyen jóvendölések nem ütnek be. E hó 13-ikára és 14-ikére szintén szóltak a jóslatok. A tizenharmadiki magyar embertől eredt, a ki azt helyezte kilátásba, hogy az ország területén gyöngye fagy lesz. Egyben aztán azt a tanácsot is adta, hogy a kertészek igen jól teszik, ha a gyöngébb növényeket melegágyba teszik. Nos, hát ez az időjóslás nem tartozik a bevált jóvendőmondások közé, mert fagy helyett kánikulás melegek voltak. A másik jósló állításá-

— Szeretném, ha valamit megigérne — mondta kitérőleg Jess.

— Igazán női kívánság előbb szavát venni az embernek és csak azután szólni, hogy mi a kérése.

— Nem, megmondom az óhajom mindjárt. Ne vegyen részt ebben a támadásban, ne tegye Bessie javáért. A kapitány nevetett.

— Együgyűség. És miért ne vennék részt?

— Ne nevéssen ki, de aggódom önért. Rossz előérzet gyötör. Kérem, hallgasson rám.

— A golyónak csak kell valakit találni — jegyezte meg gunyosan John.

— Gondoljon Bessiere!

— Csunya dolog magától Jess — mondta szigorúan a kapitány — hogy egy férfit meg akar fosztani a bátorságától. Ha elesem, a sors akarta így s még Bessie szerelme sem indíthat arra, hogy gyáva legyek! Isten vele!

— Igaza van, John — felelte most nyugodtan Jess. — Tudtam, hogy nem cselekedhet másként, de nekem kötelességem volt figyelmeztetni. A jó szerencse legyen kísérője! Isten vele!

Kezet fogtak bucsuzóra.

Hideg köd borította a tájat.

— Majd hogy meg nem tántorított elhatározásomban — gondolta magában John — mikor a csapattal elvonult. Kíváncsi vagyok, Bessie mit szólt volna Jess helyén? Bizonyára először nagyon szerencsétlennek érezte volna magát, azután pedig belenyugodott volna a megváltozhatatlanba. Jess nem hiszem, hogy hamarosan vizsgáztatódni

mokat vert. Azzal délután kapták meg az utolsó postát, azután megszűnt az érintkezés a külvilággal.

Éppen a ház előtt állott Jess, a sürgés-forgás szemleletébe elmerülve, mikor kocsi állott meg a kapu előtt s John sietett feléje, vidáman köszöntve őt már messziről.

— Hogyan hagyhatta el ilyen válságos időben a nagybátyámat és Bessiet? Mért jött most ide? Hisz ez esztelenség — zsörtölődött vele Jess.

— Azért jöttem, mert küldtek — felelte kurtán a kapitány. Magammal viszem, kisasszony.

— Megörült? Innen ugyan ki nem szabadulunk. Pretoriát már körülzárta az ellenség.

— Lesz még rosszabbul is — jegyezte meg vidáman a kapitány.

— Nem hiszem, hogy ennél nagyobb baj is érhet bennünket — mondta könnyezve Jess.

— Barátságosabb fogadtatásra számítottam. Igazán nem érdemeltem meg, hogy ilyen ridegen bánjon velem. Jess mosolygott.

— Megérdemlem a szemrehányást, de az aggódás nagybátyáért és Bessieért egészen megzavart.

TIZENÖTÖDIK FEJEZET.

Február 12-ike.

John mozgalmasnak, ujnak és érdekesnek találta a tábort életet. Dacára tisztai rangjának, felsőbb engedélylyel, mint egyszerű közharcos beállott a pretoriai szabadcsapatba. Pompás katona volt, fáradhatlan a szolgálatban.

ról a világ összes lapjai megemlékeztek, mert hát ez az ur, vagy cigányasszony rettenetes határozottsággal megjövendölte, hogy az angol-búr háború e hó 14-én véget ér s hogy ezen a napon kötik meg a békét. Hozzátette még, hogy a 14-iki békekötés után három hónappal Krüger elnök okvetlenül és teljes bizonyossággal meghal. Nyilvánvaló, hogy ez a jóslat is csütörtököt mondott, ami azonban épen nem jelenti azt, hogy az emberek a jóvendőmondással fölragynak s hogy a lapok a jóslatok közléséről lemondanak, noha ez is, meg az is kívánatos volna.

— **(Talált pénztárca.)** A lantsuki országuton a napokban a hatóság emberei egy fiatal gyerkőccel találkoztak, ki körülbelül husz koronával terhelt pénztárcát tartott a kezében s azt állította, hogy a pénztárcát találta. A hatóság emberei elkobozták a pénztárcát s megindították a nyomozást arra nézve, hogy miként került az a gyermek kezébe.

— **(Elkobzott fegyverek.)** Tegnap délután három órakor tartották meg a vármegyeház udvarán az árverést, melynél elkobzott fegyverek, pisztolyok és revolverek kerültek eladásra. Sok vevő nem akadt, mind a mellett azonban mégis sikerült néhány darab rozsdás mordályon potom áron tuladni. Hogy azonban a vármegyei fegyver arzenál ne érezze sokáig hiányát az elárverezett puskáknak, a hatóság emberei ma délelőtt ismét öt darab löszerszámot küldtek a vármegyéhez, melyeket különböző községekben koboztak el vadorzással gyanúsított emberektől.

— **(A ki az anyósát szökteti meg.)** Furcsa kis historia esett meg a napokban László pusztán, mely historia szinte hivatva van arra, hogy megcáfolja az eddigi összes használatban levő anyós vicceket. Farkas János ugyanis csak nem rég nősült meg, s abba a kétségesen szerencsés helyzetbe

jutott, hogy anyósa házában lakhatott feleségével. Rövid idő alatt azonban a vő és anyós nagyon is összebarátkoztak, minek az lett a következménye, hogy Farkas János elment hazairól, de anyósának is nyomaveszett. A furcsa szökevényeket természetesen keresik.

— **(Jóízű lakó.)** Nem mindenkinek van olyan jóízű lakója, mint Pécsi József bátai lakosnak. Bement Pécsi a lakójához, Szilágyi Mihályhoz, aki — a körülmények legalább mindenben erre vallanak — házbér fejében úgy eldöntötte háziurát, hogy az még hetek múlva is az ágyat fogja őrizni. Az ügyesség sokallja ezt a készízetést, s most e miatt nagy előszeretettel kérdőzködik utána.

— **(Verekedő kártyázók.)** Német-Üröghön történt vasárnap, hogy Komanczy János és Kelentz János odaváló lakosok a falu kocsmájában kártyázás közben összeveszték egymással, miközben mihamarább verekedésre került a dolog, melynél Komanczy János huzta a rövidebbet. A verekedőket feljelentették a bíróságnál.

— **(Mennyi a nő Európában?)** Erre az épen nem érdektelen kérdésre a következő táblázattal válaszol egy francia statisztikus: 1000 férfire Portugáliában 1091, Svéd- és Norvégországban 1061, Angliában 1058, Spanyolországban 1054, Finnországban 1044, Svájcban 1041, Németországban 1039, Ausztria Magyarországon 1034, Dániában 1026, Hollandiában 1022, Franciaországban 1021, Belgiumban 1001, Olaszországban 995, Szerbiában 988, Bulgáriában 952, Romániában 944, Görögországban 906, Bosznia-Hercegovinában 869 nő esik. Az egész számitásból kitűnik, hogy egész Európában *hét millióval több a nő, mint a férfi.* Hét millió aggszűz élne

tehát Európában, még akkor is, ha minden férfi megházasodnék.

— **(Mikor a zenészek mulatnak.)** Botránnyosan jó kedvük volt a bátai zenészeknek és *Máté* János mégsem örült ennek a jókedvnek, pedig ő hozzá az ő bormérésébe mentek inni. De nem is örülhetett, mert nála olyan dáridót csaptak, melyben az ő toroka is szerepelt — de passzív: földre teperték és fojtogatták. A csendőrség utána járt a dolognak s most *Szekeres* János, *Ángyó* Pál, *Kovács* Imre és *Mózes* Imre ellen megtették a feljelentést.

— **(Eltűnt.)** *Juhász* János, paksi születésű, 41 éves ácssegéd még május 3-án, budapesti lakásáról eltávozott, oda azóta vissza nem tért s a főváros területén megtalálni nem tudták: azért a főkapitányság most hozzátartozói kérésére körözötteti országsszerte.

— **(A spanyolországi kincs.)** Kiss János, Pellérdén a napokban levelet kapott Spanyolországból. A levél németül volt írva és körülbelül ezek voltak benne: *Luis Gasanz*, »volt spanyol lovaskapitány« ajánlatot tesz Kis János uramnak, remek üzlettel, amellyel az exkapitány Toledóban őrzött egyetlen leányának kiszabadítása van összekötve. A kapitány a spanyol republikánus összeesküvés megbizásából 675.000 frankkal Marseille-be utazott, hogy az összeesküvés céljaira fegyvert és lovakat vásároljon és ott a bizottmány parancsait megvárja. Mialatt azonban ő Marseilleben volt, az összeesküvést árulás folytán fölfedezték. Tarsait elfogták és már az ő nyomában is voltak, de megneszelte a dolgot és az összeesküvők kincsével elmenekült. Arra a vidékre jött — a hová ezt a levelet írja. A pénzt vasedénybe tette, a papírpénzt vízátthatlan vászonba göngyöltte a földbe. A helyet azonban iránytű és föl-

A táborban kedvesen mult az idő, hiszen majdnem mindig mellette volt Jess.

Körülbelül egy hónap óta tarthatott pretoriai fogása, a mikor Johnnak pompás ötlete támadt. Néhány percnyi távolságra a tábortól állott egy kis ház, — a kis palota néven ismerték, roppant furcsa külseje miatt. Mint a többi ház, ez is a gazdájának távolléte óta egészen a sorsára volt hagyatva. Egy napon John és Jess séta közben odajöttek, átmentek a hidon, a mely odavezetett és megtekintették a kis birtokot. A mindkét oldalán eucaliptusfákkal beszőgett uton elértek a kicsi, bádoggal fedett kerti házhoz. Két szobából állott: a hálószobából és egy tágasabbikból, a melyben egy asztal és egynehány szék volt, a ház hátsó részén volt az istálló és a konyha.

Elementek oda és a nyitott ajtó elé ültek, a honnét a messze kinálkozó szép kilátásban gyönyörködtek s a honnét beláthatták a szőlővenyigével beültetett, rózsafákkal diszes kertet. Minden oly csinos, kedves volt s a tábor lármája és zsvajva után szinte mennyeknek látszott. Sokáig ültek ott és a farmról, Croft Silas-ról, majd Besieről beszélgettek.

— Nagyon szép itt — mondta Jess és fejét hátravetve, körülnézett.

— Igen — mondta John — és van egy eszmém. A mellett vagyok, hogy üssük itt föl tanyánkat, természetes, csak nappal. Magától értetődik, hogy a táborban kell aludnunk, de itt étkezhethünk és ön egész nap itt lehet. Itt oly biztosak lennénk, mint a templomban, mert a búrok sohase fogják megpróbálni, hogy a városba törjenek. Erről meg vagyunk győződve.

Jess gondolkodni kezdett és csakhamar ő is abban a nézetben volt, hogy a terv igen jó. S így másnap hozzáfogtak a beköltözéshez. Mind a ketten azon voltak, hogy a házikó belsejét minél csinosabbá tegyék; azután megkezdtek a háztartást.

Az első következménye ennek az volt, hogy még jobban egymásra utaltak látták magukat, mint előbb. A táborozás ez alatt messze vonult; kívülről semmi hír se érkezett a városból, de ez nem nyugtalanította őket, mert meg voltak győződve, hogy Colley tartalékához siet. Mindenfelé egy nézet uralkodott, a melyben Johnnak is része volt: hogy az angol fegyverek becsületére jobb, ha minél kevesebbet beszélnek róla.

Jess ezalatt állandóan abban az aggodalomban volt, hogy John is az elesettek között van. De minden nap sértetlenül tért haza, február 12-ig, a mikor Red Hosuse Kraal ellen intéztek ostromot, a melyet a búrok szállottak meg.

A vegyes fegyvernemű csapatok másnap hajnalban elvonultak Pretoriából s John velük ment. Mikor a kocsijára akart szállani, meglepetve látta, hogy a bakon Jess ül; forró kávéval várta a kapitányt.

— Mire való ez Jess? — boszankodott John. — Éjjel felkel, hogy kávé készítsen nekem.

— Nem keltem fel — felelte a leány — mert még le sem feküdtem.

— Annál rosszabb. Vegyen kendőt magára és pólyálja jól be magát, mert egészen ellepi a harmat.

— Ni, milyen hideg a keze.

mérő eszközök segítségével pontosan megjelölte magának, úgy, hogy bármikor pontosan rátalál az elásott kincsre. Ő visszatért Spanyolországba, hogy leányáról gondoskodjék. Azonban fölmérték, letartóztatták és 15 évi deportálásra ítélték, a melyet Közép-Afrikában kell majd kitöltenie. Mielőtt azonban elmenne, az elásott pénzt akarja leányának biztosítani. A kincsből 225.000 frankot ajánl Kis Jánosnak a következő föltételek mellett: 1. A dologról nem szól senkinek. 2. Elmegy Spanyolországba, felkeresi leányát, a kinek birtokában van a börtönd, a melyben az összes iratok és helyszínrajzok vannak, a melyek az elásott kincs helyére vezetnek. A kofferért persze váltságdíjat kell fizetni. Ha mindez megvan — írja a spanyol — kísérelje Kis János vissza a leányát Spanyolországba: hadd tudja őt biztos helyen, a míg az apja Közép-Afrikában szíjlik. A levél címet közöl, a melyre Kis János választát kéri. Ez a cím: Leonardo Degamos Lista telegrafos Barcelona Getno. Kis Jánosnak volt magához való esze és nem ült föl ennek a hektografáit szédél gésnek.

— **(Pörüljárt halottrablók.)** New-Orleansban nemrégiben meghalt egy dusszagdag ember, *Cavendish Arthur*, a kinek családja az ott elég gyakori sírfosztogatók ellen kitűnő lövőkészüléket alkalmazott a koporsón. A földél alsó peremének egyszerű érintése működésbe hozta a lövőkészüléket, a mely, ha esetleg nem is öli meg a sírfosztogatót, de mindenesetre elijeszti. Történt pedig, hogy abban az ügyvédi irodában, a hol *Cavendish* hagyatéki ügyeit intézték el, egy fiatal irnok tudomást szerzett arról, hogy a halott ujján egy óriási értékű brilláns gyűrű van. A fiatalember szerzett néhány cimborát, a kikkel együtt kiment éjjel a sírhoz; és éppen feszegetni kezdték a koporsót, a mikor a lövőkészülék elsült. A robbanás üveg- és vas-szilánkokat vetett ki és ezek a sírfosztogatók közül kettőt súlyosan megsebesítettek. A többiek ijedtükben elrohantak és ott hagyták vérükben fetregő társaikat, a kiket másnap eszméletlen állapotban találtak a temető-örök.

— **(Óriási agyar.)** A világ legnagyobb elefántcsont agyaráat mostanában találta meg két aranykereső a Jukon tájékán. A becses lelet egy őskori mammuth jól konzervált hatalmas agyara s hossza közel tizenhárom láb, míg az eddig legnagyobbnak tartott pétervári mammuth csontváz agyara csak kilenc láb, a csikágóié pedig kilenc láb és nyolc hüvelyk. Az agyarnak csak a hegye látszott ki és a két aranykereső az első pillanatban nem is sejtette, milyen kincsre akadt ott. Óriási munkával kiásták a két óriási agyart, amelynek kerülete a gyökér táján huszonharmadfél hüvelknyi volt. A két agyar mindegyike két métermázsa súlyu.

— **(Cselédpótló gépek.)** Ez nem tréfa, komoly valóság s következménye a mindinkább növekedő cselédhiányoknak. — Amerikában, Filadelfiából jelentik, hogy az Egyesült-Államokban rövid idő óta két gép terjed nagyban. Ezek a gépek konyhamunkát végeznek, mosogatnak és sikálnak és olyan asszonyok számára, a kik cseléd nélkül látják el a háztartásukat, ennél fogva csaknem nélkülözhetlenek. A mosogató gép elmossa a tányérokat, csészéket, tálakat olyan gyorsan, hogy egy másodpercre egy darab jut. Fogókkal ellátott karika kerek között forog, a melyek viztartóban vannak elhelyezve. A tányér, a melyet a gép egyik részében elhelyeznek piszkosan, egy másik helyen tisztán és csaknem teljesen szárazon kerül elő. A másik gépezet padlót, konyhabutort és más egyebet sikál, a nélkül, hogy valaki csak egy ujját is megnevesitené a kezelésével. Amerikai háziasszonyok, a kik ezeket a gépeket használják, azt mond-

ják, hogy nagyon meg vannak elégedve velük és szívesen nekülözik a cselédeket.

— **(Nagy lopás a lakodalmon.)** Christianiában *Stavanger* közelében nagy lopás történt egy aranyásó lakodalman, a ki Klondykeből jött meg, hogy oltárhoz vezesse menyasszonyát. A lakodalmi ünnep alatt 29.000 koronás takarékkönyvét, 2000 korona készpénzét és 500 dollárértékű arany darabját ellopták. Egy rokonát a lopás gyanuja alatt elfogták.

— **(Három kilométeres diszmenet.)** Ilyen hosszú lesz a Mainzban rendezendő Gutenberg-ünnep diszmenete. A menetet egy kétezeröttszáz méteres uton állíják fel, s úgy nyulik meg azután háromezer méteresre. Lesz a menetben negyvenegy kocsis, köztük huszonhárom diszkocsis. Közreműködik a menetben vagy ezeröttszáz szólólista, négyszáznegyvenkét muzsikos és körülbelül nyolcszáz lovas, köztük a darmstadti, giesseni és heidelbergi főiskolák száz tagja. Négyszáz mainzi diák is lesz a menetben.

— **(Gyermekeivel a halálba.)** Kaltenleitgebenben *Mil* Viktor gyárigazgató 27 éves felesége három éves leányával és két éves kis fiával a viztartó medencébe ölte magát. A megrázó családi tragédiának az volt az oka, hogy hűtlensége miatt férje válópört indított elene. Mindent elkövetett, hogy férje becsánatát kieszközölje s mivel ez nem sikerült, gyermekeit és önmagát a vízbe ölte.

— **(Az országos vöröskereszt-egylet.)** jelentése a múlt évről most jelent meg. A jelentés részletesen beszámol a *baranyamegyei* választmány alá tartozó pécsi, baáni, sellyei, dárdai, mohácsi, pécsi járási, siklói és szentlőrinci fiókegyletek múlt évi működéséről is.

— **(A siklói községi polgári főiskolában)** a rendes tanulók évről-évre vizsgálatai — mint az igazgatóság ma értesíti lapunkat — f. hó 22. és 23-án, a magántanulók vizsgálatai pedig f. hó 25—28-án tartatnak meg.

Művészet, irodalom.

○ **Jó ismerősökről.** Budapesten a városligeti szinkörben telt ház előtt került színre a *»Folt, a mely tisztít«* című dráma. *Mathilde* szerepét *Jeszenszky* Csáder Irén játszotta. A közönség lelkesen tapsolt neki s a harmadik felvonásban csaknem minden nyílt jelenése után felhangzott a taps. Felvonás végén pedig sokszor kihívták a lámpák elé és megéltették. *Don Justot Bihari* Ákos, *don Fernandot Könyves* Jenő adta. A darab ügyes rendezése szintén *Könyves* Jenő érdeme. — *Lévy* Sárikanak Sátoralja-Ujhelyen *Halmai* Imre színtársulatánál a napokban volt a jutalomjátéka. A közönség a kedves szubrettel lelkes ovációkban részesítette és sok virágajándékkal halmozta el.

Törvénykezés.

§ **Gondnokság alá helyezés.** A pécsi kir. törvényszék *Balatonyi* Máttyás, 31 éves pécsi lakost, elmebaj miatt gondnokság alá helyezte.

§ **A képviselőházi elnök sajtópöre.** Abban az időben, mikor a pécsi Engel-cég borhamisítási ügye oly nagy port vert fel min-

denütt, a Bécsben megjelenő *Arbeiter Zeitung* haragos cikkben megtámadta *Percel* Dezső volt belügyminisztert és különféle vádakkal illette. Ezt a cikket szószerint leközzölte néhány nap múlva a Magyar Hirlap is. *Percel* sajtópört indított a reprodukáló lap ellen és miután a cikkben közhivatalnokról volt szó, a kir. ügyészséget kérte fel a vád képviselőjére. A budapesti kir. ügyészség azonban, arra való tekintettel, hogy *Percel* nem a cikk írója, hanem a rágalmozó cikk utannyomója ellen nyújtotta be panaszát, a vád hivatalból való képviselőjét nem fogadta el. Ezt a határozatot a volt belügyminiszter megletebbzte. A törvényszék vádтанácsa megszüntette a további eljárást a Magyar Hirlap ellen, mert ha közhivatalnok hivatalos eljárására vonatkozólag használtatott a rágalmozás és becsületsértés, a bünvádi eljárás csak a sértett miniszter felhatalmazása folytán indítható ugyan s ha van ilyen meghatalmazás s az ügyészség ennek dacára nem vállalja el a vád képviselőjét, akkor bünvádi eljárásnak nincs helye.

§ **Csöd Szigetvárott.** A kaposvári kir. törvényszék *Grünhut* L., szigetvári bejegyzett kereskedő cég ellen a csöddöt elrendelte. Csödbiztos *Jankó* Kálmán, törvényszéki bíró; tömeggondnok dr. *Schön* Manó, kaposvári, helyettese *Tóth* István, szigetvári ügyvédek. Igénybejelentési határidő július 24-dike; felszámolási határnap augusztus 10-dike.

T a n ü g y.

Levél a kézimunka-kiállításokról.

Pécs, 1900. június 19.

Kedves Lucym!

Hányszor s hányszor gondolok reád most, midőn úgy egyedül bejárom az iskolai kézimunka-kiállításokat, gyönyörködve az ott felhalmozott, izlésesen elkészített, szebbnél szebb dolgokban.

Tudom mennyire rajongsz egy-egy szép munkaért, mily előszeretettel tanulmányozod azok leírását a kézimunka lapokban, de ez, Édesem, mind semmi ahhoz képest, mit itt kivetelben láthatni.

Ha már nem gyönyörködhetünk együtt, megkísértem leírni azt, a miben én már hetek óta annyi élvezetet, örömet, szórakozást talállok.

A nőzárda elemi iskolája volt az első. A gyenge kis kezek kezdő munkái, a kötés, borgolás s himzés előgyakorlataiból összeállított kedves apróságok.

Harisnya, keztü, taska, papucs s lsten tudja, mi mindent tud ez a csöpp népség össze állítani egy kis pamutból néhány tü segítségével. De büszkéik is ám az ő készítményeikre s diadallal mutatják: ezt én, ezt meg én készítettem. Tudod, az én nézetem, hogy bármit készítenek is, *csinos, rendes s tiszta* legyen. Itt minden megvan s még akarva sem tudnék hibát találni.

Ez a pedanteria magyarázza meg, hogy a polgári iskolában oly tökélyvel tudják előállítani az egyes munkanemeket. Ezeket már tanulmányozni kell. Vannak kávéasztal terítők asztalkendőkkkel, gyönyörű tüfestéssel kidolgozva. Van egész zöld, barna s kék árnyalattal. Egyen kék lilimok diszlenek természetes színhűséggel. Egy igen szép nagy ablakra való függöny horgolásból, szebbnél-szebb asztaltutók s kisebb terítők. Igen szép a fehérnemű részlet, szebbnél-szebb ingbetétek, gyönyörű monogramok. Hat vánkoshuzat egész nagyok, himzett, horgolt s point lace betétekkel. A most annyira divatos point lace munkákból külön egész kiállítást lehetne rendezni, e mellett azsur munkával vánkoshuzatok, terítők. Nekem a két utóbbi legjobban tetszik, mert anyaga igen egyszerű s kiyitelben oly remek szép, hogy bármely csipkeszővettel versenyez.

Egy nagyon szépen kidolgozott zongoratakarót is láttam. Van itt még nagyon, de nagyon sok szép s hasznos dolog s ezek mellett a sok különféle horgolt, kötött, himzett minta kendők.

A mire talán legkiváncsibb vagy, arról is fogok írni, t. i. a *tanítónőképző* munkáiról. Itt már igen igen sok a különféle minta, a mire mint tanítónőknek szükségük lesz. Oly nagy, oly gazdag kézimunka tárházzal bátran kezdhettek meg nemes hivatásukat — a tanítást. A szorgalmi munkák remek kivitelű darabjai sem hiányoznak. A selyemre festett aquarell vetélkedik a diszes tüfestéssel, a magas himzés a legtökéletesebb kidolgozásban.

A színezés a legtökéletesebb, a mit csak képzelhetsz.

Egy pamfag párna fehér túllre zöld selyemmel magasan himzett monogrammal, terítő aquarell festéssel, arcképtartó tüfestéssel, ujság-, kefe tartó stb. A fehérneműek szebbnél szebb darabjai, himzett s igen szép horgolt diszitással. Kis diszaszalkák ügyes üvegkarcolással s csinos felsőruhák egészítik ki a diszes kiállítást.

Mit is dicsérjek jobban — az ügyességet, a tisztaságot s rendet? — a türelmet melyre annyi szükségük volt a művészi darabok létrehozásánál? — vagy a tapintatos vezetést, a kitűnő módszert, mely képessé tette a növényeket minde szép dolgok létrehozására?

Igen ók, a jó, a kedves *zárdanénikék*, kiknek minden örömk, minden boldogságuk a reájok bízott ifju leányok kiképzése. Az ő angyali türelmük, fáradságot nem ismerő buzgalomuk, magasztok képzettségük tudta csak ezen értékes s diszes dolgokat elővarázsolni. S ha lankadatlan szorgalommal igyekeztek tanítónő s tanítvány, elgondolom, mennyi, de mennyi élvezetet s örömet találtak remek dolgaik létrehozásában! Mert az a nő, ki a kézimunka, zene s rajzolásban élvezetet, örömet talál, az nem ismeri a boldogtalanságot, unalmat s a ma oly divatos betegséget — az *idegességet*.

Ezen munkásságok mellett mily kiváló gondot fordítottak szellemi kiképzésükre, mily hasznos ismereteket sajátítottak el a tudományok terén is, a vizsgák fényes eredménye, de kiválóan a tanképesítő kitűnő sikere a legnagyobb elismerés s dicséret a nemes s magasztos hivatásuknak élő derék zárdanőknek.

Kivánom Édesem, találj te is soraimban legalább némi örömet; igaz, ez csak halvány képe azon sok szépnek, amit én láttam, de azt látni kell, mert gyenge a tollam annak illusztrálására.

Üdvözöl

Beáta.

(A Salamon féle ösztöndíj. Salamon József kir. tan. tanfelügyelő az idén a Salamon József féle ösztöndíjat Fejes Zsigmond nagy csányi református lelkész hasonnevű fiának adta ki, ki az idén a csurgói ref. főgimnáziumban jeles eredménnyel végezte el a nyolcadik osztályt.

§ Évzáró vizsga a komlói iskolában. A komlói állami iskolában, mely folyó évi március hóban nyílt meg, ma délután tartották meg Salamon József kir. tan. tanfelügyelő jelenlétében az évzáró vizsgákat, melyek eredménye, tekintve az iskola rövid fennállási idejét, teljesen kielégítőnek mondható.

Közgazdaság.

□ Milyen lesz a termés? A vetések állásáról s a gazdasági állapotról ma adott ki újabb jelentést a földmívelési miniszterium. Közel ezer gazdasági tudósító jelentése van benne egybevetve s az összefoglalásból végeredményképen az látszik, hogy az ország háromnegyedrészében javultak ugyan a vetések, de a termés még sem fogja elérni a tavalyit. A jelentés főbb részei a következők:

Az időjárás június első harmadában elég kedvező volt; eső az ország keleti megyéi kivételével mindenütt volt; a keleti részeken ellenben szárazság uralkodik s ennek következtében ott a vetések meglehetősen elmaradtak. Az ország más részeiben, tehát az összes mívelés alatt álló területnek mintegy háromnegyed részében a növényzet fejlődése tűrhető és részben jó volt, amennyiben úgy az őszi mint a tavasziak javulása szembe-tűnő. A rozsda terjedéséről és féreg okozta kisebb pusztításáról panaszkodnak a gazdák; a rozsda azonban leginkább csak a buza levélzetét támadta meg és csak nagyon elvétve lehet panaszt hallani amiatt, hogy a buza szárára, illetőleg kalászára is átment. Üszög is van, de inkább csak szórványosan; a kár is csekély. Az őszi buza vetések kalászeit már nagybárra kihányták, sőt itt-ott a virágzás is megtörtént eléggé kedvező körülmények között. A kalások, csekély kivételtől eltekintve, többnyire szép nagyok és egészségesek. A várható buzatermés, figyelembe véve a tavaszi buzát is, mely szintén meglehetősen áll, a múlt évi terméshez viszonyítva, ez idő szerint valamivel kisebb eredményt ígér. Az országos átlagban remélt terméshezámot kat. holdankint a gazdasági tudósítók 6.5—7 métermázsára becsülik a múlt évi közel 7 métermázsára átlagban szemben és így a remélhető összes termés megüti a 37 millió métermázsát. A remélt országos átlagterméshez viszonyítva legjobban állanak a vetések, azaz 6.5—7 métermázsára, részben azon felüli termést ígérnek: Somogy, Tolna megyékben is. Az őszi rozs és kétszeres fejlődése ellen egész az utóbbi időig sok panaszt lehetett hallani, a tavasz elején nagyon sok helyen kiszántották és a májusi fagy is megkárosította kalászában, különösen a keleti részeken. A rozs az ország nagyobb részében elvirágzott: a vetések ritkák és a kalások is sok helyen ablakosak és bár a gazdasági tudósítók az ország tulnyomó részében a kalások fejlődését és nagyságát dicsérik, azért a terméskilátások szemben a múlt évvel, szintén kedvezőtlenek nemcsak a terület tetemes csökkenése, hanem és főleg a vetések gyengébb állása miatt is. Néhol a rozsban is van rozsda. A várható termés a múlt évi eredménnyel szemben jóval kisebb, mert míg az idén országos átlagban és kataszteri holdankint remélhető 5.5 mm. tavaly termett 6.5 mm. A folyó év remélhető összes rozstermése 10 millió métermázsára tehető. Az őszi árpa vetések fejlődését kielégítőnek és jóknak mondhatni, bár az üszög néhol károsítja e kalásokat; a tavaszi árpa az ország keleti részében nagybárra ritka és elmaradt fejlődésében; néhol az ország más részeiben is még mindig érzi a májusi hideg időjárás hatását. Itt-ott a rozsda is megtámadta és féreg is pusztítja. A tavaszi árpa is kalászába megy, meglehetősen szépek a kalások különösen az Alföldön és a nyugoti részeken. Általában a vetések is legszebbek itt. A várható termés 11—12 millió métermázsára becsülhető. A zabvetések részben jól állanak, néhol, különösen az Alföldön és itt-ott a Duna mentén igen szépek; az ország keleti felében azonban, a hol a hideg idő is megviselte, fejlődésükben nagyon elmaradtak aprók és gyengék, itt-ott pedig sárgák. Esőre ennek ép úgy, mint az árpának is sok helyen égető szüksége van. A zab a fejét kezdi hányni az Alföldön, holott a keleti részeken alig magasabb 10—20 centiméternél. Féreg szórványosan kisebb nagyobb kárt okoznak a zabban is. Zabból 10 millió métermázsára termés várható.

TÁVIRATOK.

— Az udvar köréből. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A király kihallgatáson fogadta Cikkán báró, khinai

osztrák-magyar követet s jelentést tétetett a khinai helyzetről. A kihallgatás után ő Felsége Lajtha Bruckba utazott az ottani csapatok gyakorlataira.

— A khinai zavarok. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Az angol parlamentben Balfour kijelentette, hogy Indiából segítő csapatokat küldenek Hongkongba. A takui ütközetben két erődöt levegőbe röpítették, viszont a khinaiak egy orosz ágyunaszádót röpítették a levegőbe. Veszteségek halottakban; egy angol, három német, tizenhat orosz és egy francia, — sebesültekben: 4 angol, 7 német, 45 orosz és 1 francia.

A Times megerősíti, hogy az erődöket az európai csapatok bevették, de azt Balfour is beismerte, hogy Seymour pekingi utjáról visszamenekült, mert a khinaiak megverték.

A Daily Telegraph jelenti, hogy öt hét előtt az európai hatalmak követeinek tanácskozásán Keteler pekingi német követ kijelentette, hogy az óvintézkedések elégtelenek s a követek élete nincs biztonságban. Azóta a khinaiak ugyanöt meg is ölték.

A londoni Timesnek jelentik Shanghaiból tegnapi kelettel: A takui erődök hó 17-én kevéssel éjjel után kezdték meg a lövöldözést, melyet a britt, francia, német, orosz és japán hadihajók viszonoztak. Két erődöt levegőbe röpítették, a többieket pedig rohammal vették be a nemzetközi csapatok. Csifui kikötőben most két britt, egy amerikai és öt khinai hadihajó áll.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

784. sz.

Végr. 1900.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi. LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. törvényszék 1900. évi 8256. számú végzése következtében Dr. Nemes Vilmos ügyvéd által képviselt Csódtömeg javára Löwy Miksa vagyombukott csődleltárában összeirt 9600 kor. 20 fill. kint levő követelések nyilvános árverésen eladatnak.

Pécsett a kir. törvényszék árverező szobájában leendő eszközésére 1900. évi július hó 9-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881-ik évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén, becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. értelmében, ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Pécsett, 1900. évi június hó 18-ik napján.

Fonyó István,
kir. bírósági végrehajtó.